

“We kunnen niet van alle kinderen dezelfde sterren maken, maar we kunnen ze wel allemaal laten schitteren”

Passend Onderwijs en de zorg voor jeugd

Regio Eemland

Juni 2017

Inhoudsopgave

INLEIDING	3
HOOFDSTUK 1 WAAROM STEMMEN WE AF?	3
HOOFDSTUK 2 WAT WILLEN WE BEREIKEN?	4
HOOFDSTUK 3 WIE IS AAN ZET?	5
PASSEND ONDERWIJS.....	5
WOONPLAATSBEGINSEL JEUGDWET	5
WETTELIJK KADER	5
HOOFDSTUK 4 HOE ORGANISEREN WE DAT?	7
VISIE EN UITGANGSPUNTEN OOGO.....	7
HOOFDSTUK 5 WAT HEBBEN WE AL BEREIKT (VAN 2015 TOT 2017)?	8
HOOFDSTUK 6 ONTWIKKELAGENDA 2017 - 2018	10
A. VISIE ONTWIKKELING EN DOORZETTINGSMACHT	11
B. THUIS NABIJ ONDERWIJS.....	12
<i>Thema 3: Leerlingenvervoer</i>	13
C. SAMENHANG PASSEND ONDERWIJS EN ZORG VOOR JEUGD	14
<i>Thema 4: afstemming signalering en toeleiding</i>	14
<i>Thema 5: Afstemming passend onderwijs en jeugdhulp</i>	16
D. VOOR IEDER KIND ONDERWIJS	17
<i>Thema 6: Voorkomen van thuiszitters</i>	17
E. DOORLOPENDE ONTWIKKELLIJNEN	19
<i>Thema 7: Afstemming over overgangsmomenten</i>	19
HOOFDSTUK 7 AANVERWANTE BELEIDSTHEMA'S, PROGRAMMA'S EN COMMUNICATIE	21
HOOFDSTUK 8 WERKGROEPEN	24
LIJST MET LINKS NAAR AANVULLENDE INFORMATIE	30

Inleiding

Sinds 2013 werken de samenwerkingsverbanden en de gemeenten in de regio Eemland actief samen aan onze gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het opvoeden, opgroeien en ontwikkelen van jeugdigen. Naast de officiële procedures rondom afstemming van de ondersteuningsplannen en de jeugdbeleidsplannen geven wij dit vorm aan de hand van een ontwikkelagenda. Hierin staan de belangrijkste ontwikkelopgaven verwoord, deze worden door verschillende werkgroepen uitgewerkt. De inhoudelijke doelstellingen en de gewenste resultaten worden nog nader uitgewerkt in een vast format per opgave.

Hoofdstuk 1 Waarom stemmen we af?

Wij willen graag dat alle kinderen zoveel als mogelijk gezond en veilig kunnen opgroeien en bij problemen kunnen rekenen op effectieve zorg, die hen helpt om te kunnen (blijven) deelnemen aan het 'gewone' leven.

Daarvoor willen wij tot afstemming komen over hoe we zo integraal, zo vroeg mogelijk, zo snel mogelijk en zo passend mogelijk ondersteuning/expertise kunnen inzetten wanneer dit nodig is.

Omdat verantwoordelijkheden vanuit de Wet passend onderwijs en jeugdhulp, zorg en participatie veel raakvlakken hebben, is goede afstemming tussen de samenwerkende schoolbesturen en gemeenten belangrijk.

De wetten bieden ons kansen en mogelijkheden om de domeinen school, gezin, vrije tijd met elkaar te verbinden en een meer sluitend antwoord te kunnen bieden over deze domeinen heen.

Hoofdstuk 2 Wat willen we bereiken?

Voor elk kind

- Voor elk kind een passende onderwijsplek; zo dicht mogelijk bij huis.
- Hulp op school en thuis is op elkaar afgestemd en gericht op preventie.
- Integraal arrangeren wanneer een kind meer ondersteuning nodig heeft in de ontwikkeling om de hulp thuis, op school en omgeving op elkaar af te stemmen.
- De benodigde zorg tijdens onderwijstijd wordt opgenomen in het handelingsplan op school en besproken op school met ouders en sociaal (wijk) team.
- Voor elk kind met specifieke onderwijs- en ondersteuningsbehoeften een ontwikkelingsperspectiefplan voor de langere termijn.
- Betrokkenheid ouders en keuzevrijheid.

Beleidsmatig

- Zicht en inzicht op de leerlingenstromen en vervoerstromen.
- De professionals rondom een kind zijn op de hoogte van het onderwijs en zorg aanbod en stemmen met elkaar af.
- In een gesprek met ouders wordt, daar waar mogelijk en wenselijk, de extra ondersteuning en zorg tijdens onderwijstijd geregeld.
- Voor elk kind, die dit nodig heeft, is een onderwijszorgarrangement beschikbaar.
- Alle thuiszitters zijn in beeld en per thuiszitter is een samenhangend plan ontwikkeld om het kind weer terug te begeleiden naar school.
- Alleen een vrijstelling van de leerplicht (Vrijstellingen Leerplichtwet 5a) als uiterste middel en pas na verbinding medisch/GGZ/GGD-onderwijs-gemeente/Leerplichtambtenaar.
- Aanbod en aanpak creëren met maatwerk voor (dreigende) thuiszitters en langdurige/zorgwekkende ziekteverzuimers.
- Betere verbinding school-thuis-sociaal domein bij complexe problematiek waarbij de doorzettingsmacht is geregeld.
- Een soepele overgang van kinderen en jongeren (0-23 jaar) met een extra zorgvraag naar kinderopvang, medisch kinderdagverblijf, basisschool, voortgezet onderwijs en mbo dan wel dagbesteding.

Hoofdstuk 3 Wie is aan zet?

Passend Onderwijs

School van inschrijving is vindplaats van ondersteuningsvragen voor een jongere. Het onderwijs is verantwoordelijk voor de onderwijsondersteuning. Vanuit die vindplaats wordt zo nodig een brug geslagen via sociaal (wijk)team of de leerplichtambtenaar (LPA) naar de instantie(s) in de woonplaats van de jongere.

De hoofdregels voor toegang en bekostiging:

- De gemeente van inschrijving (BRP) is bepalend voor toegang en bekostiging van (jeugd)zorg.
- De school waar de leerling staat ingeschreven is bepalend voor toelaatbaarheid en bekostiging van (voortgezet)speciaal (basis)onderwijs.
- Bij de overgang van het primair en speciaal onderwijs naar het voortgezet (speciaal) onderwijs is het woonplaatsbeginsel van toepassing voor toelaatbaarheid en bekostiging van speciaal (voortgezet) onderwijs.

Woonplaatsbeginsel Jeugdwet

In de Jeugdwet bepaalt het woonplaatsbeginsel welke gemeente verantwoordelijk is voor het inzetten van jeugdhulp of de uitvoering van de maatregel jeugdbescherming of jeugdreclassering. De verantwoordelijke gemeente is in beginsel de gemeente waar de ouder met gezag woont. Als een jeugdige en zijn of haar ouders hulp nodig hebben, wordt eerst bekeken waar het gezag ligt. Daarna wordt vastgesteld wat het adres is. Zo wordt duidelijk welke gemeente verantwoordelijk is voor de jeugdige. Het landelijk opgestelde stappenplan woonplaatsbeginsel is een hulpmiddel om de verantwoordelijke gemeente voor de uitvoering van de Jeugdwet vast te stellen.

Wettelijk kader

De Wet Passend onderwijs en de Jeugdwet bieden een kader om de ondersteuning van jeugdigen in en buiten scholen nu echt integraal aan te pakken, dicht bij hun belangrijkste leefdomeinen. Deze wetten opgesteld als spiegelwetten; in beide wetten zijn bepalingen opgenomen met betrekking tot wederzijdse afstemming tussen schoolbesturen/samenwerkingsverbanden en gemeenten omtrent het onderwijsondersteuningsplan enerzijds en het gemeentelijke plan voor de jeugdhulp anderzijds. Op de volgende pagina is een overzicht opgenomen van de verschillende wetten en regelingen waar jeugdigen mee te maken kunnen krijgen.

Wetten en regelingen	Leeftijdsgrenzen
Jeugdwet	0-18 jaar en mogelijke doorloop tot 23 jaar
Zorgverzekeringswet (GGZ)	18+
Wet langdurige zorg (WLz) Permanent toezicht / 24-uurs zorg Integraal zorgpakket (o.a. meervoudige beperking) Intramurale zorg voor licht verstandelijk beperkten	0-100 jaar 0-18 jaar 18+
Wmo Begeleiding (AWBZ) op MBO	18+ 16 en 17 jaar
Participatiewet Regionale sluitende aanpak Jeugdwerkloosheid Leerwerktrajecten Studieregeling Wajong	16 - AOW-leeftijd 16-27 jaar Te starten op 16 en 17 jaar 18+ 18 - AOW-leeftijd
Onderwijs en het behalen startkwalificatie Speciaal onderwijs RMC	tot 18 jaar 5 - 20 jaar 18 – 23 jaar

Hoofdstuk 4 Hoe organiseren we dat?

Samenwerkingsverbanden en gemeenten voeren regionaal op overeenstemming gericht overleg (OOGO) over het ondersteuningsplan en over de voor het onderwijs relevante onderdelen van het beleidsplan jeugd. In het ondersteuningsplan legt het samenwerkingsverband o.a. de afspraken vast die moeten zorgen dat alle leerlingen een passende onderwijsplek kunnen krijgen.

In het beleidsplan jeugd (in onze regio beschreven binnen het beleidskader sociaal domein) staat onder meer de visie van de gemeente en de uitvoering van het beleid, waaronder regels over de toekenning van individuele voorzieningen, de wijze van beoordeling en de afweging van toekenning. Over deze 2 onderwerpen voeren het bestuur en de gemeente verplicht op overeenstemming gericht overleg (OOGO). Zo kan de ondersteuning vormgegeven worden vanuit de gedachte 'één kind, één plan, één regisseur'.

De agenda van het OOGO wordt voorbereid door het voorbereidend OOGO. In het voorbereidend OOGO nemen de directeuren of managers van de samenwerkingsverbanden deel en de beleidsadviseurs passend onderwijs en jeugdhulp van de gemeenten. Het voorbereidend OOGO is verantwoordelijk voor de voortgang van de samenwerking en bereidt de beleidskaders voor. Het voorbereidend OOGO stelt de werkgroepen in al dan niet in samenwerking met ouders, scholen, instellingen binnen de sociale infrastructuur, de ggd, de sociale (wijk)teams, andere belanghebbende en andere beleidsterreinen binnen de gemeente. Daarnaast zorgt het voorbereidend OOGO voor het benoemen van trekkers van deelthema's en is het OOGO verantwoordelijk voor het benoemen van een bestuurlijke trekker voor de regio.

In het OOGO passend onderwijs en jeugd¹ nemen deel de bestuurders van de samenwerkingsverbanden en de wethouders met portefeuille onderwijs en jeugdzorg. In het voorbereidend OOGO nemen deel de directeuren van de samenwerkingsverbanden en de beleidsambtenaren onderwijs en jeugd. Onderaan de ontwikkelagenda is een weergave (per 1 jan 2017) gegeven van de werkgroepen, de deelnemers en de planning.

Visie en uitgangspunten OOGO

Gedurende de schoolleeftijd van de jeugd is er leerplicht en recht op onderwijs. Als regulier onderwijs niet voldoet is er speciaal onderwijs. Beide vormen zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor optimale onderwijsmogelijkheden. Onderwijs is meer specifiek verantwoordelijk voor voldoende passend en kwalitatief goed onderwijsaanbod.

Als er (jeugd)hulp nodig is staat dit ten dienste van de ontwikkelingsmogelijkheden van de jeugdige. Vanuit de gemeenten ligt de verantwoordelijkheid specifiek op voldoende, toegankelijk en kwalitatief goed (jeugd)zorgaanbod. In het OOGO worden de verantwoordelijkheden voor onderwijs en (jeugd)hulp zodanig gedeeld en op elkaar afgestemd dat jongeren zich optimaal kunnen ontwikkelen in het onderwijs en kunnen deelnemen aan de maatschappij. Die deelname bestaat, na de leer- en kwalificatieplicht, uit arbeid dagbesteding of vervolgonderwijs.

¹ Procedure op overeenstemming gericht overleg Ondersteuningsplan en Jeugdplan zoals bedoeld in artikel 18a lid 9 WPO, 17a lid 9 WVO en artikel 2.2 lid 3 Jeugdwet.

Hoofdstuk 5 Wat hebben we al bereikt (Van 2015 tot 2017)?

Bij het begin van het formele OOGO is gestart met het presenteren van elkaars plannen. Daarnaast is regionaal op meer onderwerpen aansluiting gezocht. We hebben gezien dat de transities op zich al zo complex zijn, dat alle partijen erop gericht zijn om de transities goed te laten verlopen. Daardoor was er nog geen optimale situatie om samen te werken.

De eerste gezamenlijke agenda was gebaseerd op de hiaten in de regionale samenwerking. Op sommige onderdelen werd al samengewerkt tussen de gemeenten zoals de inkoop van jeugdhulp (met ingang van 1 jan 2015), afstemming VVE beleid en het VSV programma. Echter op deze beleidsterreinen zijn de gemeenten gewend om te werken met de individuele schoolbesturen en zijn de samenwerkingsverbanden een nieuwe partner. Andere beleidsonderwerpen werden of worden meer lokaal ingevuld; zoals, leerlingenvervoer, lokale educatieve agenda, onderwijshuisvesting, leerplicht.

Het eerste OOGO (passend onderwijs) was gericht op de ondersteuningsplannen van de samenwerkingsverbanden. Het tweede OOGO (jeugd) was gericht op de jeugdplannen van de gemeenten. Terugkijkend kunnen we zeggen dat de gemeenten geen enkel idee hadden van de consequenties van de wijze waarop de ondersteuning binnen het onderwijs door de samenwerkingsverbanden voor effect zouden hebben op het beleid van de gemeenten. Hetzelfde gebeurde tijdens het OOGO over de jeugdplannen. De gemeenten hadden gekozen voor een beleidskader sociaal domein waar niet direct uit af te leiden viel wat de impact voor het onderwijs zou zijn.

In onze regio zijn we gewoon met elkaar aan de slag gegaan. We hebben een agenda opgesteld met onderwerpen waarvan we gezamenlijk vonden waar we elkaar nodig hebben. En zijn begonnen met de meest urgente thema's. Daarbij hebben we de discussie; wat is onderwijs en wat is jeugdhulp op school? losgelaten, maar hebben we wel een bestuurlijke afspraak gemaakt dat we elkaar aanspreken, elkaar op de hoogte houden van ontwikkelingen en elkaar als gelijkwaardige samenwerkingspartners te zien. Ook hebben we professionals aangespoord elkaar op te zoeken en af te stemmen. Lokale ontwikkelingen binnen de lokale educatieve agenda hebben we regionaal verbreed en verkend.

In Amersfoort is voor de transities al begonnen met pilots waarin het generalistisch werken vanuit een lokaal team centraal stond. Vanuit de pilot in de wijk Soesterkwartier in Amersfoort waar men eerder gestart is met een wijkteam zijn samenwerkingsafspraken gemaakt met het primair onderwijs. Deze samenwerkingsafspraken zijn de afgelopen twee jaar verder uitgerold naar de andere wijken in Amersfoort en de regio gemeenten. Binnen het basis onderwijs is per school een ondersteuningsteam. Als er zorgen zijn rondom een kind kan het ondersteuningsteam worden ingeschakeld. Samen met ouders, de onderwijs ondersteuner van het samenwerkingsverband De Eem of Berséba, de opvoedondersteuner uit het sociaal (wijk)team, de jeugdarts (van de GGD) en de school wordt gekeken wat het kind nodig heeft.

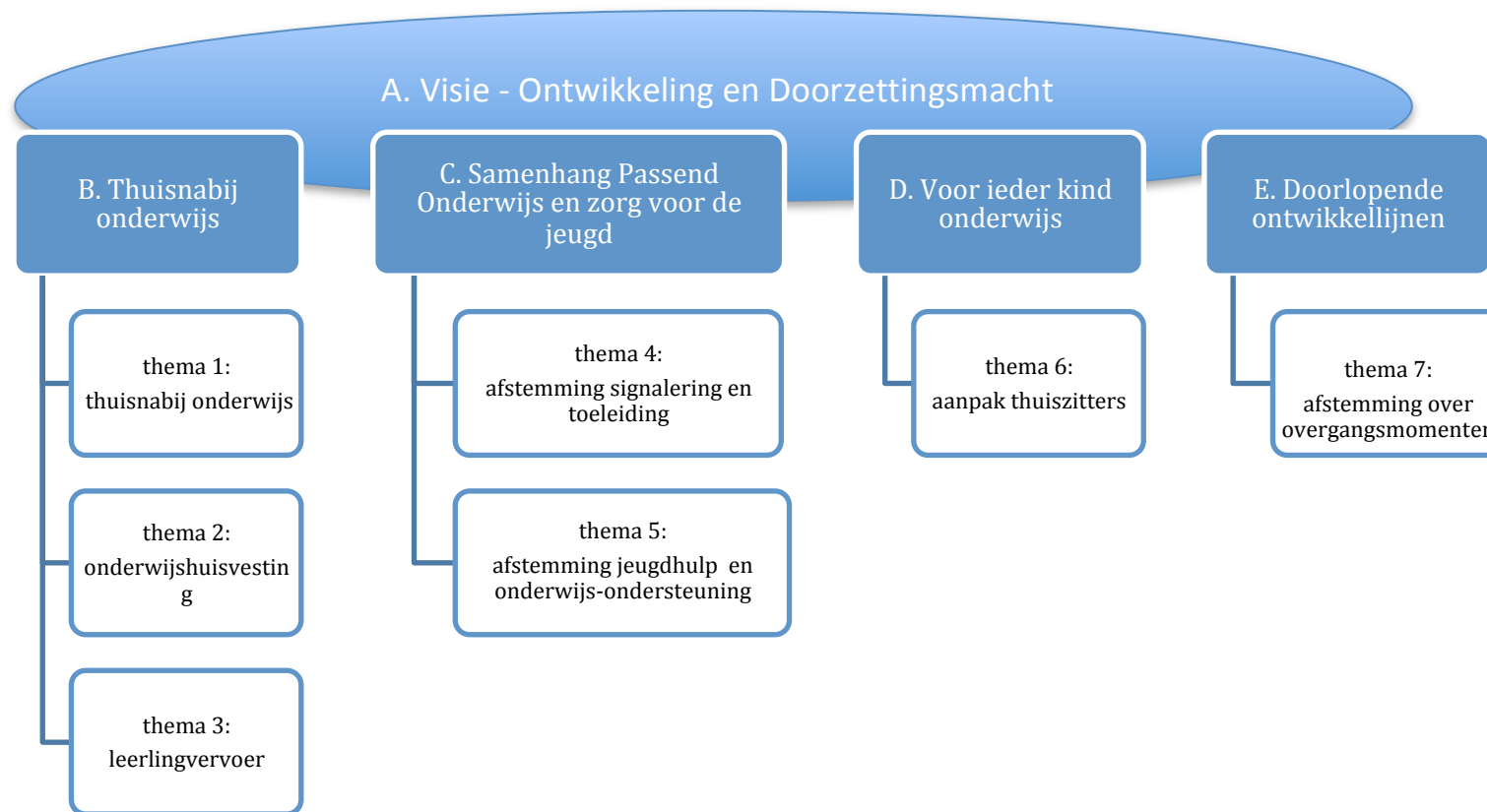
Binnen het voortgezet onderwijs is, vanwege de spanwijdte van de scholen, gekozen voor een regionale aanpak om de verbinding vorm te geven. Een regionale werkgroep heeft de verschillende ontstane vormen gemonitord van daaruit is een regionale aanpak overgenomen. Met ingang van 1 januari 2017 is op elke school een 'brugfunctionaris' één dagdeel per week op school aanwezig. De brugfunctionaris onderzoekt wat nodig is om het schoolse probleem op te lossen en schakelt waar nodig met het sociale (wijk)team waar het kind woont. De brugfunctionarissen uit de regio komen samen met de coördinator van het Zorgplatform van het samenwerkingsverband Eemland samen in het V(S)O MBO leerteam. Ook is het afgelopen jaar hard gewerkt om vorm en inhoud te geven aan het thuiszitterspact. Met name in de afstemming over definities, procedures en taakverdeling bleek al veel winst te halen. Het komende jaar zal meer in het teken staan van het formuleren van concrete doelstellingen en het concretiseren van het preventiever werken. De afspraken met het V(S)O over de verbinding met de sociale (wijk) teams Ook de vier MBO's in onze regio sluiten aan bij het OOGO op de voor hen relevante onderdelen

Concreet zijn de volgende resultaten behaald:

- Gezamenlijke regionale ontwikkelagenda
- Regionale verordening en aanbesteding leerlingenvervoer
- Uitrol samenwerkingsafspraken SWV de Eem, Berséba en sociale wijkteams in gemeente Amersfoort naar de regio gemeenten.
- Afspraken aansluiting jeugdzorg en het Voortgezet (Speciaal) Onderwijs
- Evaluatie dyslexie, opzetten pilots met aanbieders
- Thuiszitterspact Leerplicht en SWV'en
- Start betrekken MBO bij het OOGO, aansluiting zorg en Thuiszitterspact.
- Verbinding lokale projecten binnen Zorg in en om de school met regionaal OOGO.

Hoofdstuk 6 Ontwikkelagenda 2017 – 2018

De ontwikkelagenda 2017-2018 bestaat uit zeven thema's. De eerste twee thema's hebben betrekking op de "praktische kant" van de inrichting van passend onderwijs (PO), dit betreft de thema's onderwijshuisvesting, leerlingvervoer en thuisnabij onderwijs. Thema's 3 t/m 5 hebben betrekking op de samenhang met de decentralisatie van de zorg voor de jeugd. Thema 6 richt zich op de aanpak van de thuiszitters en ten slotte in thema 7 staat de samenhang centraal, de doorlopende ontwikkelijnen. De visie ontwikkeling en de doorzettingsmacht gaan over het verbindingsvraagstuk en worden niet gekoppeld aan een bepaald thema.

A. Visie ontwikkeling en Doorzettingsmacht

Visie ontwikkeling

Vanuit de gezamenlijke doelstelling is de ontwikkelagenda opgesteld. We vragen aan de werkgroepen om per thema verder in te zoomen en te bekijken welke concrete doelstellingen we kunnen behalen. Gezamenlijk willen we graag zien of we kunnen monitoren en meten wat de output is.

We vinden het belangrijk om ouders en kinderen te betrekken bij de beleidsontwikkeling, maar lukt dat ook? En doen we dat op de juiste wijze?

Is het mogelijk om een format te ontwikkelen waarin alle werkgroepen een terugkoppeling geven aan het voorbereidend OOGO. Ook de privacy is een belangrijk aandachtspunt dat voor alle ontwikkelingen geldt.

Doelstelling voor 2017-2018

Sturing op de samenhang tussen de thema's, het bewaken van de voortgang van de diverse werkgroepen en de agendacommissie van het voorbereidend OOGO.

Doorzettingsmacht

Idealiter is doorzettingsmacht niet nodig, omdat partijen in het kader van passend onderwijs effectieve afspraken hebben gemaakt om thuiszitten te voorkomen. Worden deze afspraken onverhoopt niet nagekomen, dan spreken partijen elkaar daarop aan en wordt er in overleg – met de ouders en waar mogelijk met het kind/ de jongere - een passende plek voor het kind/ de jongere gevonden. In zo'n geval spreken we van 'doorzettingskracht': partijen, inclusief ouders, vinden in overleg een oplossing waar alle partijen zich aan houden. Alleen als de doorzettingskracht faalt, is doorzettingsmacht aan de orde.

Doorzettingsmacht: ingrijpen of besluiten nemen bij impasses of stagnaties in besluitvormings- of werkprocessen. In transparante afspraken is van tevoren vastgelegd wie de doorzettingsmacht heeft. Het in praktijk brengen van doorzettingsmacht vereist leiderschap.

bron: Ketens & Netwerken 3.0

Definitie doorzettingsmacht:

Partijen die verantwoordelijkheid dragen voor de ontplooiingskansen van een kind- maken bindende afspraken om in geval stagnerende besluitvorming één partij of functionaris namens alle betrokken partijen de bevoegdheid te geven -om binnen gestelde kaders- een passende onderwijs/zorgplek voor een jongere te bepalen.

De ervaring leert dat het in dergelijke complexe situaties nodig is om zowel te zorgen voor ‘sturing’ als voor ‘ondersteuning’. Sturing gericht op het bereiken van het doel, ondersteuning om ervoor te zorgen dat iedereen naar vermogen zijn bijdrage kan leveren. Het is van groot belang dat zij die verantwoordelijk zijn voor de inrichting en uitvoering van samenwerkingsconstructies zich iedere keer de vraag stellen of de sturing op het proces én de ondersteuning van alle partners, inclusief de ouders, optimaal geregeld is. Voorbeeld is hoe ouders worden ondersteund als een juridisch traject wordt opgestart. Is ook hier het ‘mee-op-lopen’ geregeld? Uiteindelijk zullen partijen weer met elkaar verder moeten om de juridische uitspraak te realiseren. Als de onderlinge relatie volledig is te niet gedaan zal dat een bijna onmogelijke zaak worden. Iets wat zeer ongewenst is in het belang van het betrokken kind.

Om doorzettingsmacht te organiseren zijn de volgende bestuurlijke afspraken nodig, zoals verwoord in de handreiking doorzettingsmacht als onderdeel van het in juni 2016 ondertekende ‘Thuiszitterspact’ door de ministeries OCW, VWS, V&J, de PO-Raad, de VO-raad en de VNG:

- Op welke wijze wordt op elk besluitvormingsniveau gehandeld als men niet tot besluitvorming komt, bijvoorbeeld omdat de vraagstelling te complex is?
- Hoe wordt in dergelijke situaties doorgeschakeld naar een hoger besluitvormingsniveau met een breder mandaat en een bredere verantwoordelijkheid?
- Hoe krijgt de samenwerking met ouders gestalte bij de uitvoering van de zorg/jeugdhulpplicht?
- Is er een eenduidig afsprakenkader over de taken en verantwoordelijkheden bij de uitvoering van de leerplicht?

Doelstelling voor 2017-2018

De gemeenten en de samenwerkingsverbanden maken bindende afspraken om, bij stagnerende besluitvorming, één partij, team of functionaris de bevoegdheid te geven om - binnen gestelde kaders – te bepalen welke onderwijs/zorgplek voor het betreffende kind passend is. Zo spreken deze partijen af wie in zo’n situatie het laatste woord heeft.

B. Thuis nabij onderwijs

Thema 1:& 2 thuisnabij onderwijs en onderwijshuisvesting

Uitgangspunt van passend onderwijs is dat kinderen zoveel mogelijk naar het reguliere onderwijs gaan, maar dat het speciaal onderwijs beschikbaar blijft voor kinderen die dat nodig hebben. Met passend onderwijs en de decentralisaties in het sociaal domein verandert de positie van het speciaal (voortgezet) onderwijs ((V)SO) en zijn relatie met andere scholen, de gemeente, zorgpartners en de regionale arbeidsmarkt. Sluiten onze afspraken wel aan bij deze ontwikkeling? Vanuit de praktijk komen vragen en verzoeken bij de gemeente terecht. Ook zijn er mooie initiatieven waarin zorgpartijen, onderwijs en partners uit de sociale basis infrastructuur (SBI) elkaar vinden en een nieuw aanbod creëren. Hoe kunnen we deze initiatieven het beste ondersteunen,

faciliteren en houden we zicht op het totaal binnen onze regio? Er zijn verschillende bronnen waaruit cijfers te halen zijn. Ze zijn niet automatisch gekoppeld aan elkaar.

Het onderwijs weet hoeveel toelaatbaarheidsverklaring (TLV's) worden afgegeven en welke zorg op welke school geboden wordt. De gemeente weet welke kinderen gebruik maken van jeugdhulp, welke kinderen een vrijstelling van de leerplicht hebben en welke kinderen vervoerd worden. Ook deze gemeentelijke bronnen zijn niet automatisch gekoppeld. Als we willen zien of de nieuwe interventies effect hebben en andere vormen van samenwerken tot resultaten leiden, zullen we meer zicht moeten hebben op de huidige situatie. Ook geeft het ons de kans om gezamenlijk met het onderwijs, wijkteams en zorgaanbieders te kijken wat opvalt en waar we op zouden moeten inzetten.

De inhoudelijke ontwikkelingen kunnen gevolgen hebben voor de leerlingenstromen binnen en buiten onze regio. Voor de gemeenten kunnen wijzigingen in de leerlingenstromen leiden tot een veranderende vraag naar onderwijshuisvesting. Deze consequenties moeten meegenomen worden in de uitwerking.

Doelstelling voor 2017-2018

In 2017 starten we een onderzoek naar het huidige aanbod van onderwijs en zorg voor de regio Eemland. Naast het feit dat dit overzicht en inzicht geeft in het aanbod, kunnen we beter zien of de veranderingen ten goede komen aan zowel het schoolsucces als het versterken van de jongere en het gezin waar hij uit komt en of de inzet van aanvullende zorg sterk kan worden teruggedrongen.

Thema 3: Leerlingenvervoer

Voor de meeste mensen is het vanzelfsprekend om te reizen met openbaar vervoer, auto of fiets naar school, vrienden of het winkelcentrum. Er zijn ook inwoners die dat niet zelfstandig kunnen. In sommige gevallen krijgen zij dan hulp van familie, bekenden of anderen uit de eigen omgeving. Voor de mensen die geen ondersteuning binnen het eigen netwerk kunnen krijgen, biedt de gemeente soms vervoer aan per taxi(busje).

Alle vormen van vervoer die de gemeente aanbiedt op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en de Jeugdwet worden, samen met het leerlingenvervoer, wordt 'doelgroepenvervoer' genoemd. In totaal maken ongeveer 8.500 inwoners van de regio Amersfoort gebruik van het gemeentelijke doelgroepenvervoer. De reismogelijkheden van de gebruikers van het doelgroepenvervoer kunnen sterk verschillen. Zo zijn er inwoners die altijd alleen in een taxi reizen, inwoners die samen met anderen in een taxi kunnen reizen en inwoners die soms wel en soms niet met het openbaar vervoer kunnen reizen. De afgelopen jaren zijn er nieuwe instrumenten ontwikkeld om inwoners te ondersteunen bij het zelfstandig reizen. Denk aan trainingen, speciale apps of digitale informatie over aangepaste bushaltes. Deze mogelijkheden worden in de regio Amersfoort nog weinig gebruikt. Ook zijn er in de regio verschillende maatschappelijke initiatieven op het gebied van vervoer.

De huidige vervoersregelingen van de gemeente sluiten niet altijd goed aan bij de persoonlijke situatie van de gebruiker en maken weinig tot geen gebruik van de nieuwe toepassingen. De gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Leusden, Soest en Woudenberg onderzoeken daarom het komende jaar samen met inwoners en andere betrokkenen hoe dat verbeterd kan worden.

Het eventuele gebruik van nieuwe instrumenten en nieuwe vervoervormen gaan de gemeenten samen met de gebruikers verder verkennen. Voor de mensen die niet in staat zijn om zelfstandig(er) te reizen of gebruik te maken van het eigen netwerk blijven natuurlijk passende vormen van vervoer bestaan. De gemeenten willen ook hier samen met betrokkenen bekijken waar verbeteringen mogelijk zijn. Bijvoorbeeld door het vervoer beter en efficiënter te organiseren, en verschillende vormen van vervoer beter op elkaar te laten aansluiten.

De gemeenten vragen om ervaringen, wensen en advies van inwoners en andere betrokkenen, zodat de gemeentebesturen straks goed onderbouwde keuzes kunnen maken. Voor het leerlingenvervoer is het onderwijs een belangrijke partner. Immers als een kind een verwijzing krijgt naar het speciaal onderwijs moet het ook mogelijk zijn voor het kind om daar te komen. Ook als dit een aantal dagen in de week is.

Doelstelling voor 2017-2018

Het beter en efficiënter organiseren van het leerlingenvervoer zodanig dat de verschillende vormen van vervoer beter op elkaar aansluiten en ondersteunend is aan de beste onderwijs en/of zorgplek voor een kind.

C. Samenhang Passend Onderwijs en zorg voor jeugd

Thema 4: afstemming signalering en toeleiding

Signalering en preventie

Samenwerken aan het herkennen en ondersteunen van leerlingen en gezinnen met opvoed-, opgroei- en leervragen. School als vindplaats, kind centraal. Door gezinnen en jeugdigen snel te bereiken kunnen kleine problemen klein en hanteerbaar blijven en het beroep op dure gespecialiseerde hulp of onderwijsvoorzieningen zoveel mogelijk voorkomen worden. Dit betekent een stevige inzet op brede en lichte opvoed- en opgroei-ondersteuning (bijvoorbeeld vanuit schoolmaatschappelijk werk, preventieve programma's in het onderwijs), snelle hulp bij lichte problemen, gebruik maken van de mogelijkheden van scholen en opvangvoorzieningen en informele organisaties in de pedagogische civil society. De school wordt als 'vind- en werkplaats' gezien voor het versterken van het gewone opvoeden en opgroeien. De jeugdgezondheidszorg heeft een belangrijke taak in het signaleren en verbinden, bij alle momenten van schoolovergangen, maar vooral al wanneer de start van de schoolperiode niet vanzelfsprekend is (overdracht vanuit de 0-4/signaleren bij contactmoment 3 jr/ouders verbinden met passend onderwijs). De jeugdhulp wordt preventief ingezet in voorschoolse voorzieningen, kinderopvang en scholen om de basisondersteuning van de school te versterken. Professionals uit de scholen en de wijken brengen de signalen met betrekking tot ondersteuningsbehoeften van kinderen/gezinnen bijeen. De ambities vanuit de jeugdgezondheidszorg sluiten aan .

Doelstelling voor 2017-2018

Preventie en basisondersteuning wordt in samenwerking met de SWV's lokaal ingevuld. De signalering vraagt in samenwerking met de jeugdgezondheidszorg om meer regionale afstemming zodat we gezamenlijk zicht houden op het preventieve aanbod en de uitwerking hiervan op de vraag naar meer specialistische aanbod.

Aansluiting sociale (wijk)teams PO, SBO, SO

Binnen het primair onderwijs zijn binnen onze regio schoolgebonden ondersteuningsteams. Dit is een samenwerkingsmodel tussen ouders, school en hulpverlening. Met korte lijnen en snel overleg tussen mensen die de kinderen elke dag zien; in de omgeving waar de kinderen spelen, leren, wonen. Naast snel signaleren van problemen, kan in gezamenlijk overleg (ouders – leerkracht – onderwijsondersteuner – sociaal (wijk) teammedewerker) een aanpak gerealiseerd worden die past bij wat er nodig is. En dat werkt!

Naast het werken in de ondersteuningsteams ontmoeten onderwijs en wijkteams elkaar ook in de leerteams.

Doelstelling voor 2017-2018

Het monitoren van de samenwerkingsafspraken, het signaleren van trends en deze vertalen naar beleidsdoelstellingen.

Aansluiting sociale (wijk)teams VO, VSO (en MBO)

De wijkteammedewerker met aandachtsgebied V(S)O is de schakel tussen het voortgezet (speciaal) onderwijs en de jeugdhulp. Deze 'brugfunctionaris' onderzoekt wat nodig is om het schoolse probleem op te lossen en legt zo nodig de verbinding naar de jeugdhulp. Hij of zij werkt vanuit het systeem van de school en kan daarom ouders benaderen als ouders van de leerling zonder dat er een ondersteuningsvraag vanuit de thuissituatie ligt. Is de zorg vraag breder en zwaarder dan de leefomgeving van school dan wordt verbinding gemaakt met het sociale (wijk)team waar de leerling woont. De brugfunctionaris kan partijen rondom een leerling verbinden, heeft affiniteit met de leeftijdsgroep 12-27 en heeft kennis van het V(S)O-onderwijsveld en/ of het MBO-onderwijsveld. De wijze waarop de functie van de brugfunctionaris in het MBO wordt ingezet, wordt in 2017 in samenwerking met het MBO (en binnen het VSV-programma) nader uitgewerkt. De brugfunctionarissen komen met de coördinator van het zorgplatform samen in het V(S)O/MBO leerteam.

Doelstelling voor 2017-2018

Het monitoren van de samenwerkingsafspraken, het signaleren van trends en deze vertalen naar beleidsdoelstellingen.

Netwerk Jeugdarrangementen (NJA)

Binnen het netwerk jeugdarrangementen willen we in onze regio de bestaande loketten en middelen 'ontschotten' en mogelijkheden bieden voor (nieuwe) onderwijszorgarrangementen. Hiermee komen we tot beter maatwerk voor individuele kinderen en gezinnen. Ook voorkomt dit dubbele casuïstiekbesprekingen en beperkt het de belasting voor ouders tot één loket, één aanmelding en één bespreking. Het netwerk Jeugdarrangementen is er voor kinderen met een complexe ondersteunings- en zorgvraag. Aan één tafel en idealiter op één moment moet een integraal onderwijszorgarrangement voor het kind en het gezin worden afgesproken.

Doelstelling voor 2017-2018

Alle betrokken partijen zitten aan tafel — ouders, school, samenwerkingsverband, sociaal (wijk)team, (evt. specialistische zorgaanbieders) en gemeente — die ter plekke gezamenlijk afspraken maken over de onderwijsplek en -ondersteuning, aanvullende zorg, mogelijke leerplichtontheffing en leerlingenvervoer. De ouders weten na dit gesprek met welk arrangement hun kind naar school kan.

Thema 5: Afstemming passend onderwijs en jeugdhulp

Onderwijszorgarrangementen

Scholen voor speciaal onderwijs en zorgaanbieders zoeken contact met de gemeenten omdat veel kinderen op deze scholen naast de onderwijsondersteuning vanwege een ontwikkel en/of leerachterstand ook ondersteuning gericht op zorg en opvoeden nodig hebben.

Wijkteams zitten niet direct aan tafel, zijn ook vaak niet betrokken (waarom dat weten we niet precies, misschien omdat de verwijzing via de huisarts is gegaan of omdat deze kinderen vanwege een handicap al in beeld zijn bij specialistische hulp). Ook voor de huidige contactpersonen van het wijkteam is het nog zoeken naar de rol binnen deze 'speciale' scholen en andersom.

De hulpvragen lopen nogal uiteen. Wat ze gemeen hebben, is dat partijen elkaar in de praktijk vinden en samenwerken. Vanuit de praktijk zijn ze op zoek naar oplossingen om minder (zware) specialistische (jeugd)zorg in te zetten, de kinderen op de scholen te houden en ambulante (lichtere) zorg de school in te brengen. Zowel specialistische zorgaanbieders als het onderwijs geven aan dat het onderwijs leidend zou moeten zijn en het verblijf van kinderen/jongeren in specialistische instellingen zoveel mogelijk moet worden voorkomen en in gevallen waarbij een kind tijdelijk geen onderwijs kan volgen dit zo kort mogelijk moet duren.

In onze regio zijn goede voorbeelden van onderwijszorgarrangementen waarbij de jeugdhulpverlening structureel onderdeel is van de ondersteuningsstructuur op school. Deze ontwikkelingen vinden plaats op lokaal niveau en staan niet automatisch met elkaar in verbinding.

Doelstelling voor 2017-2018

Voor elk kind met een ondersteuningsvraag is een ontwikkel perspectief plan (OPP) en een zorgplan in overleg met ouders opgesteld over de zorg tijdens onderwijstijd. Het ontwikkelen van nieuwe vormen van onderwijszorgarrangementen met de professionals uit de praktijk.

Dyslexie

Gezamenlijk willen we met onderwijs en zorgaanbieders de keten voor dyslexiezorg optimaliseren.

De landelijke kosten voor dyslexiezorg worden op € 40 miljoen per jaar geschat, maar het aantal leerlingen met een dyslexieverklaring in het basis- en voortgezet onderwijs (met name Vmbo) neemt op onverklaarbare wijze toe. Die hoeveelheden liggen veel hoger dan het percentage dat we op basis van wetenschappelijk (prevalentie) onderzoek mogen verwachten. Zo'n 10% van alle leerlingen in het basisonderwijs (ongeveer 19.000 op jaarbasis) heeft behoefte aan extra ondersteuning vanwege lees- en spellingsproblemen. Daarvan heeft 4,1% zulke ernstige en hardnekkige klachten dat gespecialiseerde behandeling nodig is. Dit zijn kinderen met ernstige enkelvoudige dyslexie (EED) (Binnenlandsbestuur, 2016).

Doelstelling voor 2017-2018

Het implementeren, borgen en door ontwikkelen van een werkwijze die ervoor zorgt dat binnen het beperkte budget:

- zoveel mogelijk kinderen met Ernstige Enkelvoudige Dyslexie goed worden geholpen,
- de zorg wordt besteed aan de kinderen die dit het meest nodig hebben,
- er in het onderwijs sprake is van een gerichte aanpak voor kinderen met dyslexie, in het bijzonder voor kinderen die geen toegang krijgen tot vergoede zorg, maar wel ernstige en hardnekkige achterstand hebben op lezen en spellen
- het landelijk protocol EED zo efficiënt en effectief mogelijk wordt ingezet en
- de zorginhoudelijke en financiële verantwoordelijkheden tussen onderwijs gemeente en zorgaanbieders juist worden belegd.

D. Voor ieder kind onderwijs

Thema 6: Voorkomen van thuiszitters

Gezamenlijk willen we ervoor zorgen dat er voor elk kind een passend aanbod van onderwijs en/of zorg is. In 2016 hebben we hiervoor een Thuiszitterspact gesloten. Daarin staat beschreven welke definities we hanteren, welke procedures we hanteren en wie welke taak heeft. De werkgroep Thuiszitters kijkt welke concrete doelstellingen we (per gemeente) kunnen behalen, deze worden opgenomen in het thuiszitterspact 2017-2018.

Doelstelling voor 2017-2018

- Ouders en het kind of jongere zijn partner
 - Intensivering aansluiting jeugdhulp op school. We zorgen voor nauwe samenwerking tussen school-leerplicht-jeugdhulp-jeugdgezondheidszorg en samenwerkingsverband.
 - Betere afstemming over procedures. Procedures mogen nooit de oorzaak zijn van thuiszitten. Dit geldt ook voor de toekenning van leerlingvervoer.
 - Ondersteunen van scholen bij de aanpak van (ziekte)verzuim, met de nadruk op vroegtijdige signalering².
 - Bij het afgeven van een vrijstelling 5 onder a wordt het advies van het betreffende samenwerkingsverband gevraagd. Hierbij wordt er zoveel mogelijk gekeken naar de onderwijsmogelijkheden die het kind heeft.
-
- Gemeenten stemmen de behoefte aan inkoop van jeugdhulp af met de samenwerkingsverbanden. Zo zorgen beide partijen dat er zowel voldoende onderwijsondersteuning als jeugdhulp beschikbaar is.
 - Versterken van de samenwerking met de justitiële keten, met als doel de doorlooptijden te verkorten en de aansluiting tussen leerplicht en het OM en Raad van de Kinderbescherming te verbeteren. De justitiële keten vormt zo niet alleen een sluitstuk, maar kan indien goed benut preventief werken.
 - Een grotere inzet op de aansluiting zware of langdurige jeugdhulp door een toegankelijke, laagdrempelige integrale aanpak van onderwijszorgarrangementen. Voor alle thuiszitters die deze zorg nodig hebben is voldoende zorg tijdig beschikbaar is. Waar dit nog niet gerealiseerd is, zorgt elke gemeente in de regio Eemland in overleg met de samenwerkingsverbanden voor een passende oplossing. (zie Netwerk Jeugdarrangementen (NJA) pag. 15)

² Schoolverzuim is een signaal van onderliggende problematiek. Schoolverzuim kan leiden tot een vertraagde leerontwikkeling, langdurig thuiszitten en voortijdig schoolverlaten. De aanpak van schoolverzuim, ziekteverzuim en schooluitval is vanaf 2015 opgenomen in het basispakket jeugdgezondheidszorg (JGZ) en wordt binnen de preventieagenda GGD GHOR-NCJ-ACTIZ (<https://www.ncj.nl/themadossiers/vernieuwing/preventieagenda/>) onder het thema gezondheid als speerpunt aangegeven. Het gaat hier om zowel individueel als groepsgerichte voorlichting, advies, instructie en begeleiding. Zo nodig wordt de jeugdhulp of curatieve gezondheidszorg ingezet. Ouderbetrokkenheid is essentieel om de aanpak 1 gezin1 plan rond schoolverzuim te laten slagen. JGZ zet hier op in volgens de principes dialooggericht en oplossingsgericht werken.

Vrijstellingen art 5 sub a

Ouders met kinderen / jongeren die vanwege lichamelijke of psychische gronden niet geschikt worden geacht om onderwijs te volgen, kunnen een vrijstelling van de leerplicht aanvragen. Sinds de invoering van passend onderwijs is er meer aandacht voor deze groep kinderen en rijst de vraag of ook voor deze kinderen een vorm van onderwijs mogelijk is.

Doelstelling voor 2017-2018

De gemeenten en samenwerkingsverbanden zorgen ervoor dat alle partijen goed geïnformeerd zijn over wat mogelijk is wat betreft het onderwijsaanbod en zorgaanbod voor kinderen en jongeren met speciale (medische) behoeften. Gemeenten en samenwerkingsverbanden lichten GGD-artsen, zorgcoördinatoren en individuele leerlingbegeleiders (IB-ers) van scholen, zorgverleners en leerplichtambtenaren hierover voor.

Partijen kunnen zo elkaar makkelijker vinden waar specifieke combinaties van onderwijs en zorg nodig zijn. Dit is met name van belang voor kinderen waarvoor ouders een vrijstelling van de leerplichtwet aanvragen. Leerplicht kent alleen een vrijstelling toe op basis van advies van een onafhankelijk arts of gedragsdeskundige. De GGDrU heeft een pool jeugdartsen die zich bezig houden met de taak advisering vrijstelling leerplicht hebben. Door deze taak bij de GGD te beleggen kan er een goede verbinding gemaakt worden met het samenwerkingsverband en de zorg en kunnen de lacunes van integrale aanpak zorg en onderwijs goed in beeld worden gebracht. In aansluiting hierop zullen gemeenten bij elke aanvraag voor een vrijstelling het advies van het betreffende samenwerkingsverband inwinnen. De gemeenten zorgen ervoor dat dit opgenomen wordt in de werkprocessen van Leerplicht. De gemeenten zullen tevens onderzoek doen naar mogelijke onderwijswensen van ouders van kinderen met een vrijstelling. Waar dat het geval is bekijken samenwerkingsverbanden en gemeenten gezamenlijk of een onderwijs-/zorgaanbod mogelijk is.

E. Doorlopende ontwikkelijnen

Thema 7: Afstemming over overgangsmomenten

Van belang voor doorgaande lijnen zijn een preventieve en effectieve (digitale) overdracht van informatie over de ontwikkelingsmogelijkheden en beperkingen van de jeugdige, handelingsgerichte adviezen, maar ook om goede afspraken en samenwerking tussen partners en begeleiding van jeugdigen (en hun ouders) op die overgangsmomenten. Waar mogelijk hebben jeugdigen en ouders daarin zelf een actieve rol. Dat was altijd al zo, maar met passend onderwijs is dat belang nog groter geworden. Met de zorgplicht voor scholen is het immers voor scholen nog belangrijker dan voorheen om te weten wat de onderwijs en ondersteuningsbehoeften van jeugdigen zijn als zij bij een school worden aangemeld en welke ondersteuning en hulpverlening er al geboden zijn. Met goede doorgaande lijnen wordt voorkomen dat kennis en ervaring rond een leerling verloren gaat bij de overstap naar een nieuwe school en het draagt bij aan het uitgangspunt van één kind (gezin), één plan. Met goede doorgaande lijnen kan efficiënter worden gewerkt en wordt verergering van problemen, 'thuiszitten' en voortijdige schooluitval zo veel mogelijk voorkomen.

Het realiseren van die doorgaande lijnen is een gezamenlijke opdracht voor leerlingen, ouders, kinderopvang, scholen, besturen, hulpverleningsorganisaties en gemeenten. Elk van deze partners heeft daarin eigen taken. Dit thema komt nadrukkelijk ook aan de orde bij het Voorschoolse educatie (VVE) beleid van gemeenten, de overgang 18- 18+ en bij de uitvoering van de WMO en de participatiewet (zie Hoofdstuk 7).

Doelstelling voor 2017-2018

- goede informatie wordt overgedragen over de ontwikkeling, leefomstandigheden, ondersteuningsbehoeften en eventuele hulpvraag van de jeugdige (en/of ouders);
- die informatie gaat vergezeld van praktische handelingsadviezen voor de ontvanger;
- die overdracht vindt altijd plaats in actieve samenwerking met de jeugdige en/of ouders (afhankelijk van de leeftijd) en minimaal met hun toestemming;
- naast schriftelijke ('koude') overdracht vindt ook 'warme' overdracht plaats tussen direct betrokkenen;
- men bij elkaar binnenkomt en zo de andere organisatie leert kennen en de jeugdige kan volgen;
- er wordt gewerkt aan een 'gezamenlijke taal' voor het spreken met/over jeugdigen;
- zo veel mogelijk continuïteit in leerlijnen en in hulpverlening wordt gewaarborgd;
- de jeugdige (en ouders) tijdig wordt voorbereid op de overstap;
- de privacy van jeugdige (en ouders) zo veel mogelijk gewaarborgd wordt, tenzij het belang van de jeugdige het doorbreken daarvan noodzakelijk maakt;
- zo nodig aanvullende ondersteuningsmogelijkheden beschikbaar zijn rond overstapmomenten;
- terugkoppeling over en evaluatie van de overdracht van groot belang blijven voor verbetering ervan, op individueel, op school- en op samenwerkingsverbandniveau.

De belangrijkste overgangsmomenten zijn:

- Aansluiting voorschoolse voorzieningen - bao
- Bao - VO
- V(S)O - MBO
- Arbeidsmarkttoeleiding
- V(S)O - dagbesteding/zorg

Hoofdstuk 7 Aanverwante beleidsthema's, programma's en communicatie

Op lokaal en regionaal niveau wordt door de gemeenten en het onderwijs samengewerkt. Deze ontwikkelagenda heeft invloed en overlapt andere beleidsthema's. Deze ontwikkelagenda is voor de vaststelling besproken met de verschillende beleidsthema's op lokaal en regionaal niveau. Bij de samenstelling van de werkgroepen die gevormd worden vanuit deze agenda is gekeken naar deelname vanuit de andere betrokken beleidsthema's. Dit kan ook gelden voor mogelijke besluitvorming van onderwerpen op deze agenda.

Dit kan per onderdeel verschillen en zal onderdeel zijn van de taak van de werkgroepen.

Opsomming aanverwante beleidsthema's en programma's

- **Sociaal Domein**
- **Integraal onderwijshuisvestingsplan**
- **Lokale Educatieve Agenda (LEA) – Uitvoeringsprogramma Jeugd en Onderwijs**
- **VVE Beleid**
- **Aansluiting 18- 18+**
- **VSV Programma**
- **Jongeren in een kwetsbare positie**
- **Werk en Inkomen**
- **Team Jong**
- **WMO en Participatie**
- **Doelgroepenvervoer**
- **Jongerenparticipatie**

Aansluiting MBO's

In 2016 zijn MBO Amersfoort en ROC Midden Nederland een aantal keer aangeschoven bij vergaderingen van het voorbereidend OOGO en is met Hoornbeek College een gesprek geweest over de gewenste betrokkenheid van het MBO op de beleidsthema's binnen deze ontwikkelagenda. Binnen de aanverwante beleidsthema's zoals VSV en jongeren in een kwetsbare positie is het MBO een belangrijke partner. Per onderwerp wordt gekeken wanneer het MBO aansluit. Binnen de stichting Wijkteams in Amersfoort is vanaf 2017 formatie beschikbaar om de verbinding tussen het MBO en de sociale(wijk)teams vorm en inhoud te geven. Daarbij wordt aangesloten bij de werkwijze in het V(S)O. In 2017 gaan we verder in gesprek met de MBO's op zoek naar de aansluiting op de verschillende beleidsthema's en of het aanhaken van het MBO bij het bestuurlijk OOGO waardevol kan zijn.

Communicatie en participatie

Twee belangrijke aandachtspunten de komende periode zijn communicatie en participatie van jeugdigen en ouders. In alles wat we ondernemen is het van belang dat we het perspectief van de jeugdigen en ouders in ogenschouw nemen. We willen kijken hoe de ervaringen van ouders en jeugdigen gemonitord kunnen worden en bepalend kunnen zijn voor onze agenda en ontwikkelopgaven. Binnen de gemeente staat het betrekken van jeugd bij het ontwikkelen van nieuw beleid hoog op de agenda. Een apart regionaal gemeentelijk team buigt zich over dit vraagstuk. Vanuit deze agenda sluiten we aan op de werkwijze die vanuit de jongerenparticipatie wordt aangereikt.

Naast de communicatie met burgers is de communicatie en participatie met de achterban van alle betrokken partners een belangrijk aandachtspunt. Het speelveld is complex. Daarbij gaat het niet alleen over de inrichting van de overlegstructuur met werkgroepen en frequentie van bijeenkomsten, maar moeten de werkgroepen ook gericht zijn op het bereiken van het speelveld.

Dit doen zij door per werkgroep:

- informatie op te halen
- ontwikkelvraagstukken te kunnen klankborden
- beleid uit te zetten
- werkafspraken te implementeren

Schematische weergave van het speelveld van passend onderwijs en de zorg voor jeugd

Ouders	Onderwijs	OOGO		Jeugdhulp	Burgers
Mee-op-lopen	School	Leerplicht	Veilig Thuis	Wijkteam	Mee-op-lopen
	Schoolbestuur			Jeugdhulporganisatie	
	Samenwerkende Schoolbesturen in een Samenwerkingsverband			Samenwerkende Gemeenten	
	Veiligheid				
	Jeugdgezondheidszorg				

Hoofdstuk 8 Werkgroepen

A. ALGEMEEN

1. Werkgroep Visieontwikkeling

Doelstelling: Deze werkgroep ziet toe op een adequate uitwerking van de ontwikkelagenda, houdt zich bezig met de strategie planning en het monitoren van de resultaten. De verschillende werkgroepen hebben de opdracht om per thema concrete doelstellingen te formuleren, deze in beleid uit te werken en te vertalen naar een haalbare aanpak.

Om goed te kunnen monitoren is het van belang om de juiste informatie aan de voorkant op te halen, zodat je met elkaar de beoogde opbrengsten goed in beeld hebt en duidelijk hebt waarop er gemonitord zal worden. De gewenste opbrengsten worden geformuleerd op de volgende niveaus;

- organisatie / systeem
- feiten
- (gewenste) percepties
- planning
- middelen

Belangrijk aandachtspunt bij visie ontwikkeling is dat de betreffende doelgroep, kinderen en hun ouders, daar waar kan betrokken worden bij de beleidsontwikkeling en -uitwerking.

Deelnemers: Riemer Poortstra, Brigitta Gadella, Sonja Strijk, Marjanne Bomhof, Annelies Maarschalkerweerd.

Planning: format gereed in Juni 2017, 1 x per 2 maanden.

2. Werkgroep Doorzettingsmacht

Doelstelling: Wie kan een beslissing (forceren) nemen als een situatie complex is en meerdere partijen betrokken zijn rondom een kind of gezin. Door middel van het behandelen van een aantal ingewikkelde individuele casussen bekijkt de werkgroep wat nodig is om de doorzettingsmacht te regelen. Kern van doorzettingsmacht is dat alle betrokken partners samen een goede besluitvormingsprocedure afspreken voor gevallen van (dreigend) thuiszitten, inclusief wie wanneer knopen mag doorhakken.

Trekker: Riemer Poortstra – directeur SWV Eemland.

Deelnemers: Gerda Veenstra - Coördinator aansluiting wijkteams en onderwijs bij stichting Wijkteams, Sigrid Udink - Coördinatieteam wijkteams, Femke Hendriksen - Coördinator complexe casussen gemeente Amersfoort, Leontine Benus – adjunct directeur SWV De Eem, Kalle van Ijzendoorn - kwaliteitsfunctionaris sociaal team Soest.

Planning: eerste bijeenkomst in april 2017.

3 x 2 uur bijeenkomsten en 3 x 1 uur voorbereiding.

B. THUIS NABIJ ONDERWIJS – (thema 1 t/m 3)

3. Werkgroep Leerlingenstromen

Doelstelling: Zicht op spreiding van onderwijs en zorg voorzieningen, welke vorm van onderwijs en zorg geleverd wordt en antwoord op de vraag of het mogelijk is dit dichterbij huis/integraler te organiseren. (Bijvoorbeeld. vanuit de gemeente Soest gaan dagelijks 70 kinderen naar Amersfoort en Hilversum.)

Resultaat: input voor andere werkgroepen (leerlingenvervoer, onderwijshuisvesting, preventie en signalering en onderwijszorgarrangementen)

Betrokken beleidsthema's: Onderwijshuisvesting, leerlingenvervoer.

Trekker: Yvonne Wesselink, beleidsregisseur onderwijshuisvesting gemeente Amersfoort.

Deelnemers: Maaïke Draaijer en Annelies Maarschalkerweerd, Mark van der Plas, Leontine Benus, Sonja Strijk.

Planning: eerste bijeenkomst in mei 2017.

4. Werkgroep Leerlingenvervoer/doelgroepenvervoer

Doelstelling: Invulling geven aan het kantelingsbeleid doelgroepenvervoer en de consequenties hiervan voor het leerlingenvervoer.

De aanbesteding leerlingenvervoer maakt onderdeel uit van het project doelgroepenvervoer. Op dit onderwerp is een regionale gemeentelijke werkgroep actief.

Betrokken beleidsthema's: Onderwijshuisvesting, leerlingenvervoer.

Trekker: Matthijs van Leur, projectleider doelgroepenvervoer gemeente Amersfoort.

Deelnemers: Josje Schoenmakers, Brigitta Gadella, Mark van der Plas.

Planning: Eerste bijeenkomst in juni 2017.

C. SAMENHANG PASSEND ONDERWIJS EN ZORG VOOR JEUGD – thema 4 en 5

5. Werkgroep afstemming tussen basisondersteuning op de scholen en het preventieve aanbod binnen de gemeente.

Doelstelling: Zicht houden op de inzet van preventieve jeugdhulp in voorschoolse voorzieningen, kinderopvang en scholen om de basisondersteuning van de school te versterken. Professionals uit de scholen en de wijken brengen de signalen met betrekking tot ondersteuningsbehoeften van kinderen/gezinnen bijeen. Preventie en basisondersteuning wordt in samenwerking met de SWV's lokaal ingevuld.

Deelnemers: Deze werkgroep wordt ondergebracht bij de werkgroep Visieontwikkeling.

6. Werkgroep monitor aansluiting lokale (wijk)teams PO, SBO, SO

Doelstelling: De werkgroep houdt de regie op het functioneren van de ondersteuningsteams en de leerteams en destilleert de knelpunten in de samenwerking waar we beleidsmatig mee aan de slag kunnen of moeten.

Betrokken beleidsthema's: sociale (wijk)teams.

Deelnemers: Henriette Jansen, Lieke de Rond (eventueel), Ella van Ginneken (coördinator leerteams), Brigitta Gadella, Saskia Oude Veldhuis, Gerda Veenstra.

Planning: 1 x per kwartaal.

7. Werkgroep monitor aansluiting lokale (wijk)teams V(S)O en MBO

Doelstelling: De werkgroep houdt de regie op het functioneren van de ondersteuningsteams en de leerteams en destilleert de knelpunten in de samenwerking waar we beleidsmatig mee aan de slag kunnen of moeten.

Betrokken beleidsthema's: sociale (wijk)teams.

Deelnemers: Mark van der Plas, Riemer Poortstra, Sonja Strijk, Josje Schoenmakers, Maaïke Draaijer, Dienne van Dijk, Gerda Veenstra.

Planning: 1 x per kwartaal.

8. Werkgroep Dyslexie

Doelstelling: Binnen de regio Eemland willen we preventiever te werk gaan in de dyslexiezorg en daarmee ook op tijd het juiste kind op de juiste plek krijgen. Om deze reden is ervoor gekozen om de procedure dyslexiezorg te analyseren met als doel om mogelijkheden tot verbetering te onderzoeken. De procedure dyslexiezorg kent twee fasen, namelijk screening en behandeling. Tot op heden worden beide fasen uitgevoerd door de zorgaanbieder. Om EED goed te behandelen is een goede samenhang tussen de ondersteuning op school en de zorg van de Jeugd GGZ van belang. Om deze reden is in 2016 onderzoek gedaan naar manieren waarop het proces mogelijk verbeterd kan worden. In 2017 starten we met Pilots Dyslexie en starten we met het opstellen van een convenant waarin we gezamenlijk afspreken op welke niveaus we interventies kunnen doen en welke afspraken ondersteunend zijn aan het bieden van kwalitatieve dyslexiezorg.

Deelnemers: Augusta van Oene (SWV de Eem), Brigitta Gadella, Sonja Strijk, Lieke de Rond, RID, EVIZIER, kleine aanbieder.

Planning: juli 2017 plan van aanpak gereed.

9. Werkgroep Netwerk Jeugdarrangementen

Doelstelling: Ondersteuning bieden en aansluiting specialistische zorg binnen school, thuis en op de bso

Op 1 moment aan 1 tafel wordt een integraal onderwijszorgarrangement voor het kind en het gezin afgesproken. Alle betrokken partijen zitten aan tafel – ouders, onderwijs, zorg en gemeente – die ter plekke gezamenlijk afspraken maken over de onderwijsplek en –ondersteuning, aanvullende zorg, mogelijke leerplichtonthefving en leerlingenvervoer. Voor kinderen met een complexe ondersteunings- en zorgvraag.

Draagt bij aan; Maatwerk, 1 loket voor ouders, voorkomen van dubbele casuïstiekbesprekingen.

Op scholen waar het volume van de aanvullende zorg groot is, zoeken betrokkenen naar een efficiënte inzet van personeel en middelen en wordt binnen de OZA pilots gekeken naar andere wijzen van organiseren en financieren van de zorg.

Betrokken beleidsthema's: sociale (wijk)teams, leerlingenvervoer, werk en inkomen.

Deelnemers: Paulina Mol Lous, Dienne van Dijk, Sonja Strijk, Hilda Visser (SWV de Eem), Brigitta Gadella, evt. aangevuld met beleidsadviseurs vanuit de betrokken beleidsthema's.

Planning: Start juli 2017.

D. VOOR IEDER KIND EEN ONDERWIJSPLEK – thema 6

10. Werkgroep Thuiszitters

Doelstelling: Voor ieder kind een onderwijsplek. Het gezamenlijke doel is om alle jongeren in beeld te hebben en zo snel mogelijk naar een onderwijsplek te begeleiden. Dat betekent ook jongeren die een vrijstelling van onderwijs hebben of jongeren die absoluut verzuimen.

Concreet: Uitvoering thuiszitterspact, verbinding GGD en Leerplicht.

Taken werkgroep Thuiszitters:

1. Bewaakt de voortgang en uitvoering van het Thuiszitterspact.
2. Volgt de landelijke ontwikkelingen.
3. Zorgt voor terugkoppeling aan het voorbereidend OOGO.
4. Bepaalt voor 2017 het ambitieniveau (hierin ook de doorzettingsmacht opgenomen).
5. Draagt zorg voor samenhang binnen de beleidsterreinen.
6. Maakt indien nodig aanvullende afspraken met betrokken partijen (GGD, wijkteams ed).

Betrokken beleidsthema's: leerplicht en werk en inkomen.

Deelnemers: Sonja Strijk, Sigrid Udink, Riemer Poortstra, Leontine Benus, Sabrina Kommers, Klaas Gerber.

Planning: minimaal 2 keer per jaar bij elkaar in Februari en in November.

11. Werkgroep Uitvoering Thuiszitters

Doelstelling: Op uitvoeringsniveau partners bij elkaar brengen en concrete werkafspraken maken, ook inventariseert deze werkgroep de signalen vanuit de praktijk en vertaalt deze naar voorstellen voor de werkgroep thuiszitters.

Taken werkgroep uitvoering Thuiszitters

1. Bespreekt de verschillen tussen de lijsten
2. Analyseert deze op casusniveau.
3. Analyseert de doorlooptijd.
4. Onderneemt actie wanneer een leerling langer dan 8 weken thuis zit.
5. Bespreken ingebrachte casussen.
6. Nodigt andere betrokkenen uit indien dat van belang is voor de bespreking.
7. De voorzitter koppelt de resultaten terug aan de werkgroep Thuiszitters

Betrokken beleidsthema's: leerplicht, onderwijs

Deelnemers: Gemeente Amersfoort, Baarn, SWV De Eem, SWV Eemland

Voorzitter / Secretaris Sigrid Udink, Jolanda Gerhardt, Sabrina Kommers, Leontine Benus, Erika. Op afroep andere regio gemeenten, school, andere SWVen.

Planning: De werkgroep komt elk kwartaal bij elkaar 1 maand na de opleverdatum.

Januari, April, Juli, Oktober

12. Werkgroep vrijstellingen

Doelstelling; Elk kind verdient een onderwijsplek. Om optimaal gebruik te maken van de mogelijkheden die het (passend) onderwijs biedt, is het noodzakelijk dat het onderwijsaanbod bij een beroep op vrijstelling wordt meegenomen in de afweging of het noodzakelijk is de ouders vrij te stellen van de inschrijvingsplicht. De aangewezen jeugdarts beschikt over de deskundigheid om de geestelijke en lichamelijke mogelijkheden van het kind in kwestie te kunnen beoordelen en de samenwerkingsverbanden beschikken over de expertise en zicht op het onderwijsaanbod in de regio.

Resultaat:

- Inzicht in het huidige werkproces.
- Een voorstel voor een nieuwe werkwijze (evt. meerdere varianten) vanaf 2017.
- Inzicht in de financiële consequenties en de te verwachten kosten (evt. verwerkt in meerdere varianten vanaf 1 januari 2017).
- Een voorstel voor financiële dekking van de gevraagde middelen per deelnemende gemeenten..
- Een voorstel voor samenwerkingsafspraken tussen leerplicht, wijkteams, GGDrU, samenwerkingsverbanden, jeugdinstanties en scholen.
- Een processchema op waarin de rol van leerplicht, samenwerkingsverbanden, GGDrU en jeugdinstanties is opgenomen.
- Een voorstel hoe te komen tot een aangewezen arts.

Betrokken beleidsthema's: Leerplicht, JGZ, sociale (wijk)teams, specialistische jeugdzorgaanbieders.

Deelnemers: Sonja Strijk, gemeente Amersfoort en Maaike Draaijer, gemeente Soest.

Secretaris:, Sigrid Udink, gemeente Amersfoort, Sabrina Blommers, leerplichtambtenaar gemeente Baarn, Nicole Tates, leerplichtambtenaar gemeente Amersfoort, Leontine Benus, adjunct directeur SWV De Eem, Riemer Poorstra, directeur SWV Eemland, GGDrU.

Planning:

Januari 2017 : Opzetten werkgroep

Febr. – mrt : inzicht huidige werkwijze 2 x 2 uur

Mei – juni : brainstorm gewenste werkwijze 2 x 2 uur

Juli : advies gereed. 1 x 1 uur

E. DOORLOPENDE ONTWIKKELLIJNEN – thema 7

13. Werkgroep monitor doorlopende ontwikkelingen

Doelstelling: Verbinden en monitoren lokale en regionaal werkgroepen die actief zijn werken aan de overgangsmomenten. De werkgroep volgt namens het voorbereidend OOGO de landelijke, regionale en lokale ontwikkelingen. Specifieke aandachtspunten en of geconstateerde knelpunten kunnen binnen dit thema in de loop van het jaar 2017 geagendeerd worden.

Deelnemers: Deze werkgroep wordt ondergebracht bij de werkgroep Visieontwikkeling

Planning: Start schooljaar 2017/18

Lijst met links naar aanvullende informatie

Nieuwsbrief Uitvoeringsprogramma Jeugd en Onderwijs gemeente Amersfoort met link naar een film over de werkwijze in de regio en een link naar het Thuiszitterspact:

<http://vicinity.picsrv.net/8471/a691747af0dfa43abf16a267c1e12b56/2498>

Samenwerkingsafspraken sociale (wijkteams) en het primair onderwijs:

<https://www.swvdeem.nl/wp-content/uploads/2014/03/2015-01-30-Samenwerkingsafspraken-SWV-de-Eem-en-wijkteams-Amersfoort.definitief.pdf>

Samenwerkingsafspraken sociale (wijkteams) en het voortgezet (speciaal) onderwijs:

<http://www.swveemland.nl/wordpress/wp-content/uploads/2014/06/3.7-Notitie-VO-en-Jeugdhulp.doc>

Filmpje onder schoolse dagbehandeling op de sbo Michaelschool in Amersfoort:

<https://www.youtube.com/watch?v=wipjQSNdbA&feature=youtu.be>